

Upute za izradu Elaborata o energetskej učinkovitosti

Uvod

Izradom Elaborata o ostvarenim uštedama energije (u daljnjem tekstu: Elaborat) nastoji se pojednostaviti i unificirati dokazivanje ostvarenih ušteda energije, pružiti dodatna sigurnost svim stranama prilikom trgovanja uštedama, te brža obrada Izvješća o ostvarenim uštedama energije od strane Ministarstva.

Elaboratom o ostvarenim uštedama energije se dokazuju ostvarene uštede energije koje su postigle stranke obveznice u sustavu obveze ušteda energije, ESCO tvrtke, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i subjekti koji su proveli mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti na teritoriju Republike Hrvatske.

Sukladno članku 13. Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (u daljnjem tekstu: Pravilnik), („Narodne novine“ br. 98/21 od 8. rujna 2021. godine) za sve provedene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koje se prijavljuju u SMIV potrebno je izraditi Elaborat, koji se može odnositi na jedan projekt odnosno aktivnost ili na više projekata ili aktivnosti, ako oni pripadaju istoj vrsti mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u skladu sa stavkom 10. članka 13. Pravilnika.

Stranka za koju se izrađuje Elaborat mora osobi iz članka 14. Pravilnika ovlaštenoj za dokazivanje uštede energije (u daljnjem tekstu: izrađivač elaborata), dostaviti sve relevantne podatke za izračun ušteda i dokumentaciju, kojom se dokumentira da je mjera energetske učinkovitosti stvarno i provedena, te iz koje su razvidni podaci koji se koriste u proračunu.

Sadržaj elaborata o ostvarenim uštedama energije

Sukladno članku 13., stavku 2. Pravilnika u elaboratu je za svaku provedenu mjeru koja se unosi u SMIV kao jedan zapis potrebno navesti:

- Podatke o nositelju uštede
- Vrstu provedbene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
- Lokaciju provedbene mjere
- Izračun i iznos novih godišnjih ušteda energije
- Izračun i iznos kumulativnih ušteda energije
- Dokaze da je mjera provedena
- Dokaze o ulaznim podacima korištenim za izračun novih godišnjih ušteda energije

Podaci o nositelju ušteda energije

Nositelj ušteda energije je, u skladu s točkom 5. članka 3. Pravilnika vlasnik ušteda energije, odnosno onaj subjekt koji je ulaganjem vlastitih financijskih sredstava i/ili drugim angažmanom vlastitih kapaciteta proveo mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti ili je stekao pravo na uštedu energije prijenosom ili kupnjom od druge pravne ili fizičke osobe.

U Elaboratu moraju biti minimalno slijedeći podaci o nositelju ušteda:

- Naziv subjekta
- Adresa sjedišta subjekta
- OIB subjekta

Ako se radi o ulaganjima više subjekata u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti onda je potrebno dostaviti i Ugovor o ulaganjima u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti iz kojeg je vidljivo tko su nositelji ušteda i kako se dijele uštede između subjekata.

Vrsta provedene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i izračun novih godišnjih ušteda energije

U Elaboratu je potrebno navesti koja vrsta mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti je provedena. Postoje dvije glavne skupine mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti:

- 1) mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti definirane u Prilogu III Pravilnika; te
- 2) mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koje nisu definirane u Prilogu III

Mjere iz grupe 1) nalaze se i u SMIV-u te je u Elaboratu nužno navesti oznaku mjere iz SMIV-a („Obnova ovojnice zgrade“).

Za mjere iz grupe 2) potrebno je naznačiti da se radi o mjeri za koju nije utvrđena metodologija (M99) te kratko obrazložiti o kakvoj se mjeri radi.

Ukoliko je stranka provela više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti istog nije potrebno za svaku pojedinu mjeru raditi Elaborat. Npr, ako je stranka provela mjeru zamjene postojeće ili instalacije nove uredske opreme na raznim lokacijama nije potrebno izraditi elaborat za svaku lokaciju posebno već jedan elaborat za sve lokacije.

Lokacija provedbene mjere

Lokacija mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti se utvrđuje uvidom u projektnu dokumentaciju u slučaju da se mjera provodi na lokaciji nositelja ušteda. U slučaju kada se mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti provodi na objektima ili zemljištu drugih subjekata potrebno je priložiti i ugovor o ulaganjima, iz kojeg je vidljivo da nositelj ušteda ulaže u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti na lokaciji koja nije u njegovom vlasništvu ili Ugovor o prijenosu ušteda između stvarnog vlasnika imovine i stranke na koju se prenose uštede.

Izračun i iznos novih godišnjih ušteda energije

Izračun novih godišnjih ušteda energije provodi se pomoću metoda navedenih u prilogu III. Pravilnika. Pri tome je u Elaboratu potrebno jasno navesti ulazne podatke za izračun i pozvati se na dokaze u kojima se ti ulazni podaci nalaze. Uvijek se trebaju koristiti stvarne projektne vrijednosti iz raspoložive dokumentacije (projektne vrijednosti), a samo u slučaju nedostataka podataka ili mjera u kojima bi to bilo preveliko administrativno opterećenje (npr. uredska oprema, kućanski uređaji, vozila, i sl.) koriste se referentni podaci iz Priloga III. Pravilnika.

Za mjere za koje Pravilnikom nije definirana metodologija (M99) potrebno je u Elaboratu objasniti metodologiju izračuna ušteda te prikazati izračun novih godišnjih ušteda, s naznačenim ulaznim podacima i poveznicom na dokaze iz kojih se te ulazne vrijednosti uzimaju.

Izračun i iznos kumulativnih ušteda energije

Aplikacija SMIV pohranjuje sve potrebne podatke za izračun kumulativnih ušteda energije, ali se u ovom trenutku u aplikaciji ne mogu računati kumulativne uštede energije. Za izračun kumulativne uštede energije potrebno je podatke upisane u aplikaciju SMIV o novim godišnjim uštedama energije pomnožiti faktorom diskontiranja (Prilog D Pravilnika) koji ovisi o životnom vijeku mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

U Elaboratu je potrebno navesti ukupne kumulativne uštede koje će mjera ostvariti, udio kumulativnih ušteda koje pripadaju pojedinom nositelju ušteda, ukoliko je u provedbi mjere sudjelovalo više subjekata.

Dokazi o provedbi mjera i dokazi o ulaznim podacima

Sukladno članku 13. Pravilnika, dokazi o provedbi mjera i dokazi o ulaznim podacima se unose u aplikaciju SMIV. Međutim kako se u bazu podataka u ovom trenutku ne mogu pohraniti veliki dokumenti, dokaze o provedbi mjere i ulaznim podacima je moguće izdvojiti iz tehničke dokumentacije i priložiti uz elaborat o

uštedama energije, tj. dokazi moraju biti sastavni dio Elaborata, kao njegovi prilozi. Pri tome se u Elaboratu mora navesti naziv originalnog dokumenta i mjesto njegovoga trajnog čuvanja, a osoba koja izrađuje i potpisuje Elaborat svojim potpisom jamči za vjerodostojnost podataka.

Dokazi koji moraju biti sastavni dio Elaborata navedeni su za svaku mjeru u Prilogu III. Pravilnika. Iz dokaza moraju biti razvidni podaci o godini u kojoj je mjera provedena te ulaznim podacima korištenima u izračunu ušteda energije (količine, površine, specifične potrošnje energije i dr. ovisno o mjeri). Za mjere koje nisu definirane u Prilogu III. Pravilnika moraju se isto dostaviti dokazi o provedbi i ulaznim podacima.

U slučaju mjere koja nije provedena na imovini nositelja uštede, potrebno je priložiti i ugovor kojim se definira prijenos dijela ili cijele uštede s vlasnika imovine na kojoj je provedena mjera na novog nositelja uštede.

Ostalo

Uštede energije navedene u Elaboratu o uštedama energije moraju biti jednake uštedama energije izračunatim i upisanim u aplikaciju SMIV. Iz priloženih dokaza mora biti vidljivo da je mjera provedena, da je provedena u određenoj godini i da su u izračunu korišteni ulazni podaci navedeni u dokazima.

Sastavni dio Elaborata moraju biti i podaci o osobi koja izrađuje elaborat (broj ovlaštenja i rok važenja ovlaštenja u slučaju da je ovlaštenje izdano na određeno vrijeme).

Ukoliko je više nositelja ušteda sudjelovalo u provedbi mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti potrebno je izraditi samo jedan Elaborat o uštedama, a stvar dogovora među nositeljima ušteda je koji nositelj ušteda će izraditi Elaborat.

Trgovanje uštedama energije

Elaboratom o ostvarenim uštedama energije nije obuhvaćeno trgovanje uštedama energije. Međusobni odnosi subjekata koji trguju uštedama se definiraju ugovorom o kupoprodaji ušteda, a Elaborat o uštedama može biti sastavni dio ugovora o kupoprodaji ušteda.

U slučaju da je ušteda kupljena od subjekta koji nije obveznik unosa informacija u aplikaciju SMIV potrebno je u aplikaciji SMIV dostaviti ugovor kojim se prenose uštede, a Elaborat mora imati sve dokaze da je taj subjekt stvarno i proveo mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti koja se prijavljuje u aplikaciju. U tom slučaju strana koja je kupila uštede upisuje uštede u aplikaciju.

Kada uštedama energije trguju dvije strane koje su obveznice unosa informacija u aplikaciju SMIV onda se evidentiranje prijenosa vrši u tablici „prijenos ušteda“.